

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS

ALDAI

Nr32 (1673) 1989 m. rugpjūčio mėn. 22 d.

XXXIV METAI

Melbourne

Molotovo-Ribbentropo paktas: jo reikšmė Pabaltijo valstybėms 50 metų sukaktuvių proga

Šis pranešimas išsiuntinėtas pasaulio spaudai

Kun. Alfonsas Svarinskas

Greitai Molotovo-Ribbentropo pakto 50-ųjų metinių sukaktis. Pastaraisiais metais mes daug skaitėme apie šią sutartį Vakarų pasaulio spaudoje. Bet vis vien susidaro įspūdis, kad daugeliui Vakarų Pasaulyje kaip antai amerikiečiams, britams, italams, prancūzams ar vokiečiams ta sutartis lieka kaip duslus aidas iš tolimos istorinės praeities. Ir jiems gali būti sunku suprasti, kodėl pabaltiečiai (lietuviai, latviai ir estai), lenkai ir kiti Rytų europiečiai prisimena 1939 m. rugpjūčio 23-ją su skausmu ir pasibaisėjimu. 1988 m. rugpjūčio 23d. Vilniuje susirinko apie 250,000 žmonių paminėti paktą ir apgailėti jo aukas. Mes galim tik tvirtinti, kad šiais metais susirinks nemažiau.

Kodėl taip yra? Kodėl pabaltiečiai pamini tą dieną su masinėmis demonstracijomis, kurios be abejo yra pačios didžiausios tų kraštų istorijoje? Juk tas paktas, pasirašytas prieš penkiasdešimt metų, buvo oficialiai paskelbtas kaip Sovietų-Vokiečių nepuolimo sutartis, taigi veiksmas žadantis taiką. Ne taip kaip Pearl Harbour, Dachau ar Hirošima, tuo metu pasirašusieji nepaleido šūvių ir jokie civiliai nebuvo sužaloti. Tačiau aš nemanau, kad perduo sakydamas, jog Pabaltijo žmonių mintyse ir širdyse, taip pat ir mano, Molotovo-Ribbentropo Paktas prilygsta savo baisumu gerai žinamiems mirties ir naikino veiksams, kurie dar vis jaudina žmonių sąžines Rytuose ir Vakaruose.

Ištikrųjų daugumai Rytų Europiečių ši sutartis yra istorinis faktas, kurio negalima užmiršti ar nutylėti. Su sovietų ir vokiečių diplomatų plunksnų brukstelėjimu ši sutartis buvo pasirašyta ir davė pagrindą vienam iš baisiausių smurto veiksmy istorijoje. Ir to veiksmo pasekmės buvo stublbinančios. Dėl jo prasidėjo pats baisiausias karas žmonijos istorijoje, sunaikinęs milijonus nekaltų žmonių. Jis sunaikino taip pat ir mano krašto nepriklausomybę, įvedė Stalino valdžią ir pakeitė mano gyvenimą.

Norint suprasti Hitlerio-Stalino pakto niekšybę reikia žinoti šiek tiek istorijos. Po Pirmojo Pasaulinio karo daug Rytų Europos tautų atgavo savo nepriklausomybę, jų tarpe lietuviai, latviai ir estai. Šie kraštai tapo žinomi kaip Pabaltijo valstybės. 1919-1940 metais - nepriklausomybės metais - šios valstybės sukūrė pastovias valdžias, išvystė kultūrą ir ekonomiką ir įstojo

į Tautų Sąjungą. Nežiūrint užtrukusių dešimtmečių svetimųjų okupacijos, demokratinės tradicijos pasilikio stiprios žmonių atmintyje iki pat šių dienų.

Reikia prisiminti, kad daugumai Rytų Europos tautų, jų nepriklausomų valstybių sistema, sukurta pagal Versailio „Wilsono pasaulio“ įvaizdį, nežiūrint visų jos trūkumų, buvo nepalyginamai patrauklesnė negu prieš 1914 m. kolonialinį valdymą. Turiu omenyje 123 metų carų Rusijos okupaciją Lietuvoje. Mano tėvai ir aš gyvenome rytų Lietuvos kaime. laikotarpis buvo nelengvas, kartais net sunkus, bet pilnas vilčių ir daug žadantis laisvės gyvenimas. Pirmą kartą po šimtmečių lietuviai vėl buvo šeiminingai savo žemėje. Nors nesu istorikas, bet supratau, kad ši besivystanti Lietuvos gyvenimui teikianti didžiųjų vilčių pasaulį nacių Vokietija ir komunistinė Sovietų Sąjunga nutarė sunaikinti. Štai ši yra pagrindinė priežastis dėl to ko aš prisimenu 1939 m. rugpjūčio mėnesio

23-ją dieną su skausmu ir širdgėla.

Dabar trumpai apibudinsiu to pakto istoriją. Po to kai 1939 m. kovo mėnesį Hitleris užgrobė Čekoslovakiją, Vakarų jėgos Prancūzija ir Britanija atsisakė pataikavimo politikos ir stengėsi sudaryti prieš nacius koaliciją. Sovietų Sąjunga buvo pavydėtinoje padėtyje. Hitleris ir Vakarai, dėl asmeniškų tikslų, stengėsi užsitikrinti Sovietų Sąjungos paramą. Žinoma, kad TSRS tarėsi su abiem: Hitleriu ir Vakarais. Sovietai siekė gauti už paramą Vakarams gauti įtakos zoną Rytų Europoje, ypatingai Pabaltijoje, ir kariuomenės pravažiavimo teises Lenkijoje. Nors kai kurie Vakarų politikai tada ir dabar mano, jog tai buvo maža kaina, norint sustabdyti Hitlerį; Vienok Prancūzų ir Britų valdžios atstovai nesiskubino patenkinti Sovietų reikalavimus.

II Pasaulinio karo metu Vakarų visuomenei Sovietų Sąjunga atrodė kaip ištikimas sąjungininkas kare prieš fašizmą. Bet šis įvaizdis buvo klaidingas atsimenant, kad iki 1939 m. Stalinas ir jo bendrininkai buvo nužudę milijonus nekaltų žmonių, nepalyginamai daugiau negu Hitleris. Britų ir Prancūzų diplomatų vilkinimas patenkinti Sovietų reikalavimus vėliau Sovietų buvo panaudotas kaip pasiteisinimas dėl Molotovo-Ribbentropo Pakto. Tačiau šiandien net pačių sovietų istorikai neigia šį tvirtinimą.

Aiškus faktas, kad Hitleris nesidrovėjo atiduoti Stalinui tai ko šis pageidavo: būtent Pabaltijo ir norimų Lenkijos bei Rumunijos teritorijų. Jau nuo rugpjūčio pradžios naciai ir sovietai tarėsi kaip pasidalinti Rytų Europą. Vokiečiai ruošdamiesi pradėti karą prieš Lenkiją ir norėdami užtikrinti saugų Rytinį sparną, patenkino Stalino reikalavimus. 1939 m. rugpjūčio 23d. rytmetį vokiečių užsienių reikalų ministeris Joachim von Ribbentrop atvyko į Maskvą. Komunistai ir fašistai tuomet nebuvo priešai. Po keletos valandų ginčo dėl detalių, Vokiečių-Sovietų nepuolimo sutartis buvo pasirašyta. Ir sekančios dienos rytą sutarties tekstas buvo paskelbtas išsigandusiai Europai. Sutarties tekstuose buvo nutylėta slaptieji sutarties protokolai, kurie sudarė taip vadinamojo Molotovo-Ribbentropo pakto esmę. Tie protokolai užtvirtino, kad Suomija, Latvija ir Estija priklauso sovietų įtakos zonai, o Lietuva atiteko Reichui. Lenkija buvo pasidalinta taip, kad siena ejo per krašto vidurį. Besarabija (dabartinė Moldavijos TSR) atiteko Sovietų Sąjungai.

(Bus daugiau)

Sovietų valdžios atstovas patvirtina slaptą susitarimą

Kaip praneša užsienio spaudos agentūros, pirmą kartą atsakingas sovietinės valdžios atstovas pripažino, kad Sovietų Sąjunga ir nacių Vokietija 1939-ais metais tikrai pasirašė slaptą susitarimą pagal kurį pasidalino vadinamomis įtakos zonomis Rytų Europoje. Slaptojo susitarimo pasekmėje Lenkija buvo padalinta į dvi dalis, kurių viena atiteko Sovietų Sąjungai, o kita nacių Vokietijai, o trys Pabaltijo kraštai - Lietuva, Latvija ir Estija buvo prijungtos prie Sovietų Sąjungos drauge su Suomijos teritorijos dalimi ir Besarabijos sritimi Rumunijoje. Nacių ir sovietų slaptojo susitarimo pasirašymą patvirtino sovietų komunistų partijos centro komiteto tarptautinių reikalų skyriaus viršininkas Valentin Falin Vakarų Vokietijos televizijai ZDF duotame interview. Pagal spaudos agentūrų informacijas, šį interview perduos taip pat ir sovietinė televizija rugpjūčio mėnesio pradžioje. Valentin Falin, kuris anksčiau buvo Sovietų Sąjungos ambasadorius Vakarų Vokietijoje, pažymėjo, jog negali kilti jokių abejonių, kad sovietų ir nacių slaptieji susitarimai buvo tikrai pasirašyti 1939-ais metais. Spaudos agentūros pažymi, jog šis atsakingo sovietinės valdžios pareigūno pareiškimas yra labai svarbus dėl dviejų priežasčių: pirmą, dėl to, kad sovietinė valdžia iki šiol primygtinai neigė slaptojo pasitarimo pasirašymą, o antra, dėl to, kad buvę nepriklausomi Pabaltijo kraštai dabar reikalauja slaptojo susitarimo pasekmių anuliavimo. Pažymėtina, kad vakarų Vokietijoje neseniai lankėsis sovietų žurnalistas ir istorikas Besymenski pareiškė vokiečių spaudai savo ketinimą išplatinti Sovietų Sąjungoje nacių ir sovietų slaptojo susitarimo tekstą. Visi privalosuspažinti su šiuo susitarimu, pažymėjo Besymenski, nes praeities įvykiai yra svarbūs ateičiai.

Ribbentropo ir Molotovo susitarimai

Estijos sostinėje T. aline pasibaigė dvi dienas užtrukusi tarptautinė konferencija Ribbentropo ir Molotovo susitarimų teisiniu aspektu apžvelgti. Kaip praneša spaudos agentūros, konferencijos dalyviai priėjo vieną išvadą, kad Molotovo ir Ribbentropo susitarimų slaptieji protokolai turėtų būti paskelbti negaliojančiais. Visi konferencijoje kalbėję mokslininkai ir juristai taip pat vieningai pažymėjo, kad Molotovo ir Ribbentropo pakto slaptųjų protokolų pasirašymas negali kelti jokių abejonių. Konferencijoje išryškėjo vyraujanti nuomonė, kad 1939-ais metais rugpjūčio 23 dieną pasirašytas Molotovo ir Ribbentropo susitarimas yra suderinamas su tarptautinės teisės normomis, kai tuo tarpu susitarimo slaptieji protokolai, pasirašyti tų pačių 1939-ųjų metų rugpjūčio 23 ir rugsėjo 28 dienomis, pažeidžia tarptautinės teisės dėsnius, nes šie protokolai buvo nukreipti prieš trečiąsias šalis, prieš jų suverenitetą, politinę nepriklausomybę ir teritorijos vientisumą. Nuosekliai, tad, šie slaptieji protokolai turėtų būti paskelbti negaliojančiais. Taline įvykusioje konferencijoje apie Molotovo ir Ribbentropo susitarimų teisinius aspektus, dalyvavo mokslininkai ir juristai iš trijų Pabaltijo kraštų, Moldavijos, Ukrainos, Baltarusijos, Suomijos, Lenkijos, Vakarų Vokietijos, Kanados, o taip pat mokslininkai iš Maskvos.

Ansa

YRA NUSIKALTIMAI - NĖRA NUSIKALTĖLIŲ

ATSKLEIDZIAMOS SIURPIOS ZUDYNES

Šį rašinį pradėsime ligi šiol mums neįprastu būdu - perspausdiname korespondenciją iš Vilniaus leidžiamo neformalaus biuletenio „Tribūnos“ (Nr. 8, 1989). Štai ji.

„Anykščių rajone, Skiemonyse, š.m. gegužės 13d. buvo laidojami 1945-1949 metų partizanų palaikai. Palaikų paieškas organizavo Skiemonių parapijos ir Anykščių tremtinių klubo žmonės. Partizanų palaikai rasti netoli vietinių kapinių, dirbamos žemės plote. Ekspertizę atlikę Anykščių gydytojai nustatė, kad partizanų kūnams buvo nukapotos galvos ir rankos — kūnai turėjo tilpti nedidelėje, paskubotai iškastoje duobėje. Nustatytos daugumos žuvusiųjų asmenybės. Tai: Antanas Paulauskas, Bronius Žitnikas, Vytautas Citnikas, Bronislavas Ilgutis, Vytautas Kazlas, Antanas Grigas, Steponas Karvelis, Bronius Matukas, Jonas Švilpė, Simonas Sližys, Vaclovas Kobinas, Alfonsas Sargūnas, Bronius Baranauskas, Aleksas Pipiras, Jonas Yla, Dainius Cikauskas, vienas asmuo nežinomas (manoma, kad tai estų tautybės žmogus). „Toliau rašoma, kad palaikai buvo sudėti į du karstus, atvežti į Skiemonių bažnyčią, kur šv. Mišias už kankinių sielas atnašavo Skiemonių klebonas kun. P. Adomonis, pasakęs ir nuoširdų pamokslą. Dalyvavo kiti 6 kunigai, į kapines palaikus lydėjusi tūkstantinė minia, plevėsavo šimtai tautinių bei religinių vėliavų, perrištų juodais kaspinais. Buvo pasakyta daugybė kalbų kuriose iškeltos garbingos partizanų kovos ir jų kančios. Buvę renkamos aukos partizanų paminklui statyti.

Tai tik įvykių vienoje parapijoje „kronika“. O tokių ar jiems panašių įvykių buvo kiekvienoje parapijoje. Deja, mūsų spaudoje išeivijoje ir Lietuvoje jie nebuvo aprašyti.

Biuletenis „Alytaus sąjūdis“ (Nr. 13-14, 1989), pateikė labai šurpų dokumentuotą rašinį „Vienų Kalėdų kronika: čia aprašyti 1944 m. gruodžio 24d. enkavedistų siautėjimai Merkinės valsčiaus Klepočių ir apylinkės kaimuose kur buvo nužudyti ar gyvi sudeginti 22 gyventojai, sudeginta keliolika sodybų. Str. autorius Jurgis Pakala, pažymi, kad ligi šiol minėti įvykiai „dar neiškelti į dienos šviesą, apie prieš 44 metus buvusį įvykį niekur nėra žodžio. Tarytum nieko ir nebūta. Tarytum tik piemuo pliaukštelėjo botagu per vandenį“.

Bet žudynės nebuvo vienkartinės. Jas lydėjo Lietuvos gyventojų deportacijos, kankinimas, mirtys Sibiro plotuose, šiaurėje - amžino įšalo žemėje, kasyklų šachtose ir kitur. Kiek iš viso buvo nužudyta, ištremta, ir šiandieną, praėjus beveik pusei amžiaus nuo skaudžių įvykių negalima pasakyti.

Veikiant Sąjūdžiui, pr. metų lapkričio mėnesį buvo sudaryta komisija netirtoms žmonių žudynėms karo ir pokario metais atskleisti. Greitai bus metai, kai ši

komisija veikia, tačiau jos darbų rezultatai nežymūs. Kita komisija bando suregistruoti - padaryti sąrašus ištremtųjų. Bet ir darbas tik pradėtas. Žudynių bei deportacijų tyrimui yra daug kliūčių. Pirmiausia KGB įstaigos, kurių žinioje yra ano meto dokumentai, neleidžia jais reikiamu būdu pasinaudoti. Yra žinių kad vadovai tokius KGB ir jos pirmtakūnų veiklą kompromituojančius dokumentus naikina. Bet ir dalis buvusių tremtinių bei jų giminių nesiskubina registruoti, nesuteikia reikiamų žinių „atsargumo sumetimais“ — esą nežinia, kaip ir kada šie reikalai baigsis, gal vėl papūs stalininiai vėjai...

O nemažas skaičius budelių bei deportacijų vykdytojų tebėra gyvųjų tarpe. Dauguma jų dar ir dabar užima atsakingas vietas ar yra „nusipelnę“ personaliniai pensininkai“. Užpulti jie ginasi „nieko nežiną“, „nedalyvavę nusikaltimuose, visą suversdami vienam Stalinui. Šiuo požiūriu Marija Mendelienė „Kauno tiesioje“ rašė „Suvokia Stalino klaidas, tačiau vis dėlto Stalinas nenurodė nė vieno pirštu ką vežti: vežė savi.“ Pridėkime — žiuriai tardė, kankino, žudė Ir štai dabar, kai tiek daug Lietuvoje „laisvėjimo apraiškų“, kai viešai smerkiamos žudynės bei deportacijos, įvykiai tik labai pamažu tiriami, nėra nė vieno kaltininko suimta tuo labiau niekas nenubaustas. Dauguma jų dabar, sėdėdami aukštuose postuose, savo nusikaltimus pridengė trispalve, nešioja mūsų valstybinius ženklus bei simbolius — „valstybinę atributiką“. Kiti užpultieji savo nusikaltimus bando prisidengti senėjimo (senaties) teise. Tiesa, 1965 m. kovo 4d. buvo išleistas įsakas „Dėl nuteisimo asmenų, kaltų nusikaltimais prieš taiką, žmoniškumą ir už karinius nusikaltimus, neatsižvelgiant į nusikaltimų padarymo laiką“. 1965.IX.3 paskelbtas nutarimas išaiškino, kad įsakas liečia visus Sovietų piliečius, kurie „asmeniškai žudant ir kankinant tarybinius žmones“, tačiau praktiškai buvo teisiami ir baudžiami tik „nacistiniais karo nusikaltėliai“, jų labai storpiai ieškant netgi užsienyje. Tačiau neteko girdėti, kad kas iš pačių bolševikų budelių būtų rimčiau tardytas ar nubaustas. užpultieji kaltininkai ginasi, kaltę už žudymus dažniausia suvertdami raudonosios armijos daliniams, kuriuos jie egzekucijai tuo metu pakvietė. Viens iš tokių nusikaltėlių yra ir mums žinomas Telšių kalėjimo bei NKVD aukštas pareigūnas Petras Raslanas (gim. 1914.III.25), dabar KGB atsargos pulkininkas, pensininkas, šiuo metu, kaip skelbia

Bronius Kviklys

Mūsų specialus bendradarbis Čikagoje

„Kauno tiesa“, gyvenęs Vilniuje, Antakalnyje, gražioje Klinikų gatvėje. Jis ir jo bendradarbis Rocius liudininkų parodymais, laikomi svarbiausi 73 kalinių Rainių miškelyje kankintojais, išskviėt rusų karinį dalinį egzekucijai atlikti. P. Raslanas kartais matomas Vilniaus gatvėse, bet šiaip jau jo telefonas „neatsako“ ir nenori svečių priimti. Panašiai elgiasi ir kiti „bendražygiai“, laukdami „geresnių dienų“. Žodžiu, yra didžiuliai nusikaltimai, šimtai tūkstančių aukų, bet „nėra nusikaltimų vykdytojų...Nėra ir atgailaujančių už savo kaltę. Iš tokių minėtinas gal tik vienas Danielius Todesas, aukštas NKVD pareigūnas, vienas iš 1941 m. deportacijų organizatorių. Jis paskelbė spaudoje ilgą rašinį, pasmerkė deportacijas, visą kaltę dėl jų suvertė Stalinui ir po to netrukus numirė...Susidaro įspūdis, lyg ir patys deportuotieji geruoju pasirinko Sibiro tremtį, gulagus ir mirtį speigyračio zonoje.

Nusikaltėliai saugiai jaučiasi ir todėl, kad milicijos saugumo, karinės institucijos vis dar yra ne vietinės Lietuvos valdžios, bet Maskvos rankose. O juk „varnas varnui akies nekerta“.

Pastaruoju metu Lietuvoje, visuose rajonuose, susikūrė iš Sibiro grįžusių Tremtinių klubai, skaičiuoja savo narius šimtais. Jų nuostatuose ir praktikoje pabrėžiama, karo tremtiniai nenorį keršto ir atleidžią savo priešams nusikaltimus. Tai, žinoma, gražu, krikščioniška. Bet vis dėlto teisinės valstybės valdžios pareiga yra nusikaltėlius išaiškinti ir juos reikiakmu būdu nubausti.

Leninas - blogio įsikūnijimas

Jungtinėse Amerikos valstybėse gyvenantis žymusis rusas rašytojas Aleksandras Solženitsinas, pirmame po daugelio metų amerikiečių spaudai duotame interview, su ypatingu griežtumu pasisakė apie Sovietų Sąjungos valstybės įkūrėją Lenina. Solženitsinas Leniną aptarė kaip blogio įsikūnijimą. Rašytojo nuomone, Leninas neturėjo nieko bendra su rusų kultūra, jis buvo persisunkęs internacionalistine dvasia ir iš tikrųjų nepriklausė jokiai tautai. Jo įtaka visame kame buvo pražūtinga, pažymėjo Solženitsinas, santykiuose su žmonėmis ir žmonių masėmis Leninas neparodė nė mažiausio žmogiškumo jausmo, jis buvo žiaurus su tais, kurie prie jo nesišliejo kaip nuolankūs pavaldiniai. Solženitsino įsitikinimu, „Spalio“ įvykiai nebuvo revoliucija, bet paprasčiausias valstybinis perversmas. Solženitsinas atsakė išreikšti nuomonę apie dabartinius pasikeitimus Sovietų Sąjungoje, pažymėdamas, kad jis yra rašytojas, o ne politinis komentatorius. Toliau jis pasakė, kad neketina sugrįžti į tėvynę, kol nebus viešai ir oficialiai atšaukti visi jam iškelti kaltinimai ir kol kiekviename Sovietų Sąjungos knygyne nebus parduodami visi jo veikalai, įskaitant paskutinį, dabar užbaigiamą veikalą apie 1917-ųjų metų revoliuciją. Pasikalbėjimą su Solženitsinu atspausdino plačiai skaitomas amerikiečių savaitraštis „Time“. (Ansa)

Įvykiai

Australijos Saugumo organizacijų ministeris ir Generalinis Prokuroras Mr. N. Brown, mums žinomas „nacių gaudytojas“ sausio mėn. 13d. nutarė duoti Australijos Žmogaus Teisių komisijos prezidentui teisėjui M. Einfeld leidimą pasikviesti iš Maskvos sovietų žmogaus teisių grupės atstovus. Tikėkimės, kad jie, ar bent dalis jų, nėra GPU ar KGB „universiteto ex-studentai“.

Apie tai buvo sužinota tik 7.VIII.89 dėka Freedom of Information Act. Kodėl taip ilgai truko visuomenei sužinoti apie tokį projektą ir nedovanotiną pinigų eikvojimą. Atvažiaavę svieto lygintojai bus apgyvendinti ir visur važinėjami mūsų pinigais. Jie turės visiškai laisvas rankas ne tik kas liečia Australijos Žmogaus Teisių komisiją, bet irgi nevaržomą apžiūrėjimą ir pasikalbėjimą su kaliniais. Žinoma, aboriginų gyvenamos vietos bus pirmoje eilėje.

Jau ir dabar yra abejonių, dėl sovietų abipusiškumo kas liečia rusų kalėjimus, nervų ligonines ir koncentracijos stovyklas. Kažin ar australai galės aplankyti Wrangel salas, Magadan, Krasnoyarsk, Novaja Zemla salas ir šimtus kitų stovyklų? Reikia paminėti, kad M. Einfeld yra aktyvus kovotojas už žydų teises sovietose, bet neteko girdėti, kad jis būtų prasitaręs apie kitas tautybes.

Kinijos spaudos atstovams buvo įsakyta pamiršti apie buržualinę laisvą spaudą, nes buržualinis žurnalizmas nužemina partijos principą, kuris yra pagrindinis Markso ir Lenino teorijos ramstis.

Budapest. Vengrijos komunistų partija pareiškė, kad bus leista turėti laisvus rinkimus ir partija pripažins rinkimų rezultatus. Bet - partija pasiūlė, kad tik pusė iš 350 kandidatų būtų viešai renkami, o kita pusė padalinta pagal balsų skaičių, koks kandidatas bus gavęs. Tuo jie tikisi išsaugoti, kad ir mažą dalį vietų komunistų partijos atstovams.

Brussels. NATO sekretorius generolas M. Woerner reikalauja, kad sovietai sumažintų karines išlaidas, nes kitaip jie turės neišvengiamą socialinę ir ekonominę krizę.

Nežiūrint į esančią sunkią ekonominę padėtį, sovietai išleidžia tarp 13 ir 14 nuošinių iš krašto pajamų ginklams. Generolas įspėja NATO narius nepasitikėti perestroika. Kad ir dalinas nusiginklavimas būtų panašus į auto savininką, kuris nenori apsidrausti, nes iki šiol neturėjo auto katastrofos.

Beirut. Pagrobtų įkaitų išlaisvinimas vis darosi daugiau komplikuoatas ir kas diena sąlygos keičiasi. Iki 8.VIII.89 pro Irano Revoliucinės Tiesos, Hizbollah (Dievo partija) ir Shiite grupės nenori tiesioginiai tartis su žydais ar amerikonaais, kuriuose jie vadina „Didisis šėtonas“. Per Sirijos tarpininkus, jie reikalauja, kad žydai paleistų Sheikh Obeid, 150 libaniečių ir 300 palestiniečių. Paskutenėmis žiniomis, Shiite grupės dar reikalauja, kad Amerika grąžintu Iranui prieš 10 metų konfiskuotą tautą.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 378 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mioldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$25. Kituose kraštuose \$30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

Published by Dr. Pranas Dauknyš
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

MŪSŲ TAUTA

Rašo Dr. Jonas Kunca

Dešimtmečius minėjome savos tautos dieną su nedrąsia viltim, su nostalgija, kad gal kaip nors, kada nors vėl mūsų kraštas bus laisvas. O kiek patriotinių kalbų ir raginimų į tautinį darbą esame girdėję per tą laiką! Dabar, gana netikėtai ir staigiai, padėtis pasikeitė. Lietuvos laisvė yra tik laiko klausimas. Nėra abejonės, kad jos atgavimui jau beveik atėjo proga. Priklausys nuo mūsų tautos laikysenos, ar mes ją tinkamai išnaudosim ar ne.

Sis momentas yra istorinis. Jį privalom tinkamai įvertinti ir pagal tai veikti. Dabar jau neužtenka kalbėti patriotiškai. Dabar reikia veikti, reikia skubiai paruošti dirvą sėkmingam Lietuvos prisikėlimui. Nuo sausio 1d. galvojama pradėti vykdyti Lietuvos ekonominę autonomiją. Labai svarbus žingsnis, jei okupantas sutiks leisti jį daryti, ir jei mes patys būsim iš anksto suplanavę jo vykdymą.

Pagal straipsnio autoriaus informacijas ekonominės autonomijos klausimas yra pakibęs ore. Maskvos centrinė valdžia jau paskelbė, kad ji neleidžia Pabaltijo respublikom turėti savų pinigų. Be šitos „smulkmenos“ visa ekonomija liktų tik farsas. Be tvirtos valiutos, vadintųsi ji litu, doleriu ar rubliu, negalima vesti atskaitomybės, negalima pritraukti svetimų kapitalų, negalime išvengti spekuliacijos ir produktų išvežimo iš Lietuvos apmokejusių už juos beverčiais rubliais. Tai būtų oficialus mūsų krašto apiplėšimas, nesiderinantis su sveikia ekonomija.

Dabar, ne kada vėliau, Vilniaus pareigūnai turi įtikinti Gorbačiova, kad tokia autonomija nei jam nei Lietuvai naudos neatneš. Arba mūsų kraštas turi turėti savus pinigus, arba Maskva privalo garantuoti visų beverčių rublių, gaunamų už mūsų krašto prekes, pakeitimą į dolerius. Kitos išeities nėra, jei norim turėti tikrą ekonominę autonomiją, kuri atneštų naudos.

Pereiti iš komunistinės sistemos, kur nėra nei privatinės nuosavybės nei iniciatyvos, į modernią ekonomiją, yra labai komplikotas dalykas. Yra būtina iš anksto gerai suplanuoti visus pakeitimus. Greičiausiai dabartinės ok. Lietuvos ekonomistai, gerai pažįstą marksistinę sistemą, turėtų planuoti kartu su kompetingais užsienio (Vakarų) ekonomistais, kad padarytų kuo mažiau klaidų planavime, nes kiekvienas apsirikimas bus surištas su nuostoliais mūsų kraštui.

Amatininkų ir mokslininkų specializacija jau turėtų būti vykdoma dabar, bet, deja, ji nei vyksta, nei yra rimtai planuojama. Tas pat su gamtos apsauga.

Nors išeivija niekad neginčija ok. krašto broliam teisės spręsti

Vakarų Australijos ministeris Etninems ir Multikultūrinems grupėms Pertho magistrato teisme pareiškė, kad jis matė tris Australian Nationalist Movement (ANM) narius kabinančius antisemitinius plakatus su sekančiais užrašais: „Media cover up, Holocaust a lie! Seek the truth“. Teismas nubaudė ANM vadą Van Tongeren ir John Van Blitterswyk po 150 dolerių už nuosavybei padarytą žalą.

mūsų krašto klausimus, visi tik atrodo būtų naudinga sujungti visas tautas jėgas-ok. krašto ir išeivijos-dabartinių skubių problemų analizavimui ir sprendimui. Praktiškai visos mokslo šakos ir industrijos reikalingos modernizacijos, kuri neįmanoma be protingo suplanavimo.

Negalim pamiršti ir mūsų tautos dvasinio stovio. Lietuvos okupantas pats nebūdamas iš pranašiausių yra sužalojęs lietuvių tautos dvasią.

Spekuliacija, kyšiai ir neatsakingumas yra kasdieninis reiškiny ok. Lietuvoj. Negalim praeiti nepaminėję alkoholizmo, kuris žlugo jo aukų gerbūvj ir dvasią.

Verta mūsų tautai prisiminti, kad ne viskas yra gera ir sektina, kas ateina iš turtingų Vakarų. Imkim iš jų demokratinę santvarką ir laisvą ekonomiką, bet ne demokratiją, kuri vestų prie chaoso, ne ekonomiką, kur kraštas taptų internacionalinio monopolizmo auka.

Mums reikia greit persiorientuoti. Nuo gražių žodžių turim pereiti prie prasmingų darbų.

Naujas kulto įstatymas Rusijoje

Buvusio Sovietų Sąjungos religinių reikalų tarybos pirmininko Kharčevo tvirtinimu, pastaruoju metu sovietinė valdžia leido įvežti į Sovietų Sąjungą apie du milijonus Sventojo Rašto egzempliorių. Kharčevas, šiomis dienomis Londone dalyvavęs trečiame pasauliniame kongrese religinės laisvės klausimais, pažymėjo, jog pirmininko Gorbačiovo įsitikinimu, socialiniai naudingesnis yra asmuo, kuris į kuo nors tiki, negu tas, kuris į nieką netiki, nebeteri jokių įsitikinimų, prarado savo dvasingumą ir moralės dėsnių pajautimą. Toks žmogus, pažymėjo Kharčevas, yra baisyje padėtyje. Buvęs religinių reikalų tarybos pirmininkas toliau kalbėjo apie Sovietų Sąjungoje palaipsniškai įsigaliojančias naujas moralines,

etines ir dvasines nuotaikas ir apie pasikeitusį sovietinės valdžios nusistatymą krikščionių ir kitų religinių bendruomenių atžvilgiu. Jis taip pat pranešė, kad šių metų rudenį aukščiausioji taryba Maskvoje svarstys naująjį kulto įstatymą, kuriuo visom religinėm bendruomenėm bus užtikrinta teisė nevaržomai veikti, o bendruomenių nariam - viešai praktikuoti religiją. Kharčevas pažymėjo, kad pagal naująjį kulto įstatymą bus taip pat leidžiama teikti vaikams religinį auklėjimą. Kaip pastebi apžvalgininkai, šie Kharčevo pareiškimai yra juo būdingesni, prisiminus jo labai griežtą nusistatymą praeityje prieš religines bendruomenes dėl kurio tikintieji yra labai skaudžiai nukentėję.

Ansa

Kreipimasis į Vakarų valstybės

Paryžiuje gegužės 9-10d. įvykusios konferencijos įsteigtas „Demokratija ir Nepriklausomybė“ koordinacinis centras pereinot mėnesio gale kreipėsi į JAV prez. Bush, Anglijos ministrę pirmininkę M. Thatcher, Prancūzijos prez. F. Mitterand ir Jungtinių Tautų gen. sekretorių Perez de Cuellar dėl Pabaltijo valstybių laisvės reikalo.

Minėtoji konferencijoje lietuvius atstovavo prof. Dr. Vytautas Skuodis ir kun. A. Svarinskas, padarydami plačius pranešimus apie Lietuvos dabartinę padėtį. Per prof. Skuodį yra gauta minėto koordinacinio centro prašymo kopija:-

Demokratija ir Nepriklausomybė
Koordinacinis centras tautiniams -
demokratinėms judėjimams
sovietinėje imperijoje remti.
Paryžius. 1989m. birželio 28d.

JAV Prezidentui,
Baltieji Rūmai,
1600 Pennsylvania Ave.,
Washington, D.C. 20500

Gerbiamas pone Prezidente,
1989m. rugpjūčio 23 dieną sueina 50 metų nuo tos dienos, kada Sovietų Sąjungos ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai Molotovas ir Ribbentropas pasirašė slaptą sutartį apie abipusių interesų Rytų Europoje sferų ribas (žr. priedai Nr. 1,2,3).

To pasekmėje buvo okupuotos suverenės valstybės: Estija, Latvija ir Lietuva, kurios buvo Tautų Sąjungos narės.

Tų kraštų okupacija tęsiasi jau 49 metus. Ji daug nelaimių atnešė ir dabar tebedaro Pabaltijo tautoms. (žr. priedą Nr.4).

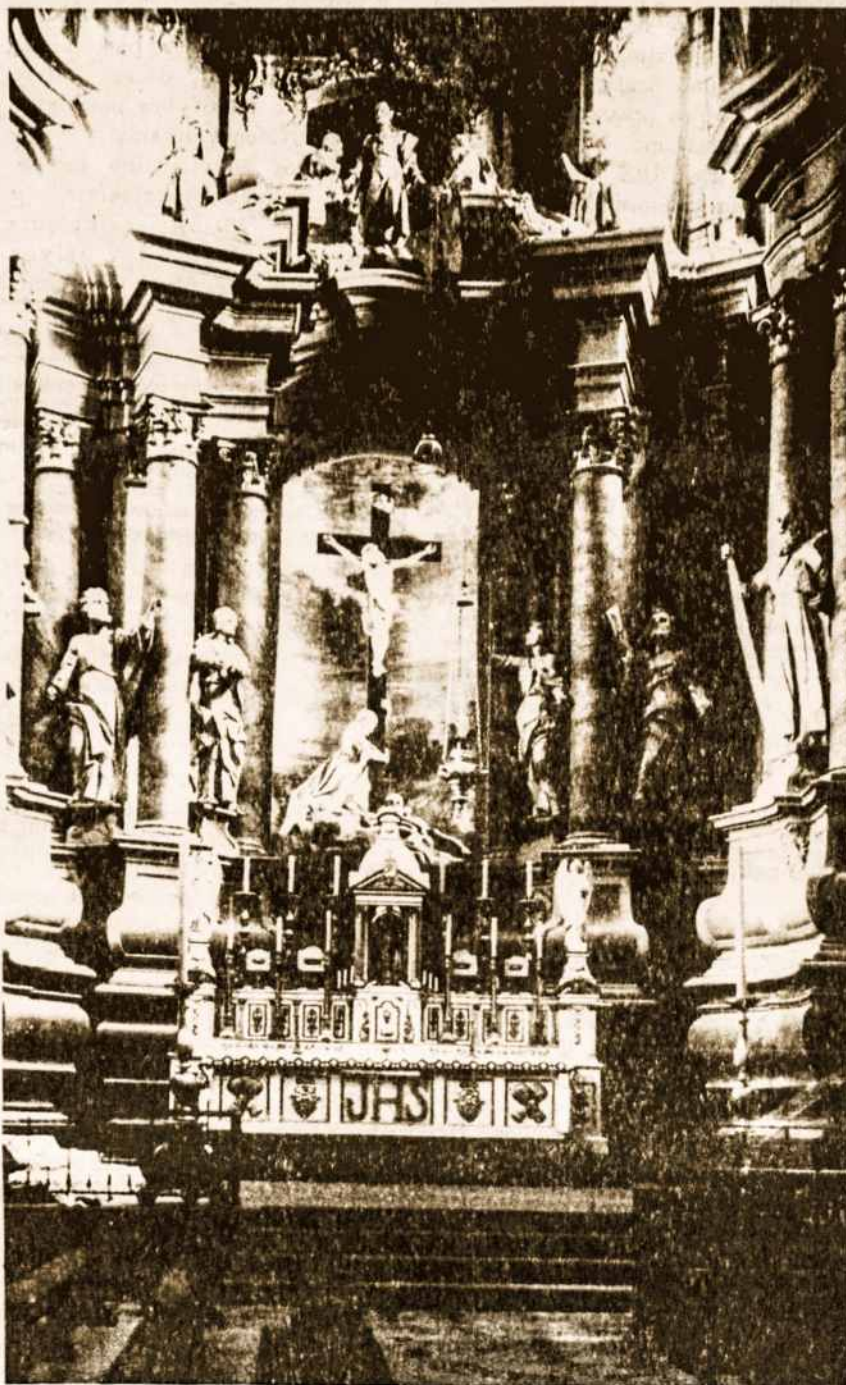
Šitos tautos, kaip ir visos kitos pasaulio tautos, trokšta būti laisvos. Tai jos įrodė savo atkaklia ir pastovia kova už laisvę, kuri visą laiką keitė tiktai savo formas. Jų laisvės siekimas ypač stipriai pasireiškia šiuo metu.

Estų, latvių ir lietuvių tautų teisę būti laisvomis ir atkurti savo nepriklausomas valstybes patvirtina Atlanto charta, žmogaus teisių nuostatai ir Jungtinių Tautų organizacijos nuostatai.

Ryšium su tuo, kas pasakyta aukščiau, mes prašome Jūs nurodyti Sovietų Sąjungos, Vokietijos Federalinės Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos vyriausybėms tai, kad jų politinė ir moralinė pareiga yra patvirtinti, jog aukščiau minėtas slaptas Molotovo-Ribbentropo paktas yra politinio nusikaltimo išraiška ir kaip tokį minėtos vyriausybės privalo atšaukti ir viešai pasmerkti.

Su gilia pagarga.

Paruir Airikian
organizacijos Demokratija ir
Nepriklausomybė prezidentas

Kauno arkikatedros-bazilikos didysis altorius

Opozicija po 70 metų vergijos. Žmogaus teisių aktyvistas Sacharovas ir demokratiškas komunistas Boris Yeltsin su 368 deputatais (sovietiški parlamentarai) nutarė įsteigti organizuotą opoziciją. Tikimasi, kad tą skaičių gali padidinti Baltų atstovai iki 508. Nežiūrint, kad tai bus tik mažuma tarp 2,250 atstovų sovietų parlamente, bet jų įtaka bus labai jaučiama. Tikėkimes, kad gera pradžia - pusė darbo.

Lietuvos Bažnyčios nuosavybės problemos

L. Perestroikos projekte atsisakyta nuo antireliginės akcijos. Partijos teoretikai įsitikino, kad tolimesnė kova su Bažnyčia neatneš pageidaujamo rezultato.

Susidarius palankiom sąlygom, Lietuva susilaukė kardinolo. (Pirmasis Lietuvos kardinolas, Jurgis Radvila buvo paskirtas 1583.XII.12).

Prieš pusmetį vyriausybė sugrąžino Vilniaus arkikatedrą. Valstybės lėšomis atstatytas altorius, restauruota sakykla, paveikslai, sudėtos marmurinės grindys. Zokristijoje įdėta nauji vitražai, kuriuose pavaizduoti Vilniaus arkikatedros fondatoriai kunigaikščiai: Mindaugas, Vytautas, Jogaila.

Vilniuje bus statoma Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčia. Vieta parinkta naujame mikrorajone - Kosmonautų ir Ozo gatvių kampe. Birželio 21d. įvyko konkursui pateiktų 15 projektų aptarimas. Galutinas išvadas padarys komisija, vadovaujama arkivyskupo Julijono Steponavičiaus.

Letai vystosi Valstybės ir Bažnyčios santykių normalizacija. Nusavintų bažnyčių ir pastatų restauracija ir sugrąžinimas vilkinamas ir atidėliojamas. Bažnyčios panaudotos sandėliams, gamykloms, sporto ir koncertų salėms, kino teatrams net antireliginiam muziejui.

Kaune gyvenančio kardinolo rezidenciją sudaro vienas kambarys. Buvusiuose arkivyskupijos rūmuose įsikūrusi J. Naujaliai menomokyklos muzikos skyrius. Mokyklą numatoma iškelti po penkmečio... Miesto vyk. komitetas pažadėjo rugsėjo mėn. grąžinti arkikatedros - bazilikos namus. Dar neaišku kada išsikraustys namo gyventojai. Jo Eminencija kardinolas Vincentas Sladkevičius priima svečius mažame kambaryje kurijos pastate.

Kauno katalikai pageidauja atgauti Iglulos bažnyčią, kurioje įsikūręs vitražo ir skulptūros muziejus (kryžiai nušalinti). Bažnyčios interjero atstatymas nesudarytų didesnių išlaidų. Prieš keletą metų buvo padarytas pastato išorės remontas, tačiau neužilgo pasirodė blogo darbo rezultatai. Šiuo metu vyksta remontas.

Birželio 19d. kardinolas V. Sladkevičius turėjo pokalbį su

Lietuvos kultūros paveldo globos Kauno tarybos atstovais. Kardinolo nuomone šios bažnyčios sugrąžinimas būtų aiškus ženklas, jog dvasinės vertybės sugrįžta iš tremties.

Nepriklausomybės laikais populiarūs Sv. Gertrūdos - Saričių bažnytelė (Laisvės Al. pradžioje) baigia nykti. Kultūros paminklų apsaugos inspekcija nesiruošia atrestauruoti bažnyčią (iki 1987m. buvo paversta sandėliu). Sv. Jurgio - Seminarijos bažnyčios stovis sukelia neįtikėtiną vaizdą. Čia pat pradėta tolesnė Kauno pilies restauracija... Jezuitų vienuolyno

bažnyčia ištuštinta, tačiau palikta uždaryta. Bažnyčios vargonus vertėtų panaudoti religinės muzikos koncertams. Sv. Mikalojaus bažnyčioje sukrautos vertingos knygos. Nenaudojama bažnyčia ar vienuolyno pastatą derėtų perleisti atsikurusioms katalikų organizacijoms.

Prisikėlimo bažnyčios pastatas dominuoja Kauno miestui. Neužbaigta Prisikėlimo bažnyčia prarado originalią išvaizdą. Vidus ir išorė pritaikyta radio gamyklai. Pastatas labai apleistas. Dideli šalutiniai priestatai sujaukė aplinką. Pažaislio bažnyčia laukia

restauravimo. Pokario metais vienuolyne veikė psichiatrinė ligoninė. Vandalizmo pasėkoje sunaikinta vertinga sieninė tapyba. Vienuolyno svečių name įrengta XVII - XVIII a. portretų, graviūrų baldų, gobelenų ekspozicija.

Daug religinių paveikslų skulptūrų, liturginių drabužių, indų paliko be apsaugos ir priežiūros. Kardinolas V. Sladkevičius pritarė Bažnyčios muziejaus atkūrimo projektui, tačiau pažymėjo, kad muziejus turėtų priklausyti Bažnyčiai. Vadovaujantis teisinės valstybės atkūrimo principu, valstybė turėtų juridiskai įteisinti Bažnyčios nuosavybę.

C. Vištakas

Lietuvos Sąjūdžio pareiškimas

Užsienio spaudos agentūros paskelbė Vakarus pasiekusį Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos pareiškimą Lietuvos žmonėms dėl Lietuvoje dabar pravedamos parašų rinkimo akcijos po peticija, kurioje įvertinamas Molotovo ir Ribbentropo paktas ir su juo susiję politiniai įvykiai palietę Lietuvą. Ši akcija, pažymi pareiškime Persitvarkymo sąjūdžio seimo taryba, susilaukė prieštarų ir priešingų vertinimų. To ir galima buvo tikėtis. Nerimaujama dėl trijų svarbiausių dalykų: pirma, reikalavimai esą pernelyg radikalūs ir ultimatyvūs, antra, jie reiškia konstitucinio-parlamentinio kelio atsisakymą bei konfliktą su respublikos vadovybe ir, trečia, visa tai reikš ir Sąjūdžio skilimą.

Sąjūdžio pareiškime pažymima, kad tokie būgštavimai yra perdėti ir be pakankamo pagrindo. Parašų rinkimo akcijos prasmė yra tokia, rašoma pareiškime. Jei rinkdami parašus dėl TSRS Konstitucijos pataisų, atsakinėjom į klausimą, ar norime gyventi neesminius pokyčius numatančioje Tarybų Sąjungoje, tai dabar savo parašais turime atsakyti į dar sunkesnę klausimą: ar sutinkame, kad pasaulio gyvenimas būtų kuriamas slapta nuo jo ir toliau teriojant ištisą tautą? Šiais parašais mes pirmąsyk prabylame į visą pasaulį, prieš kurį mes taip pat turim ginti savo teisę gyventi, rašoma pareiškime. Pasirašydami, toliau sakoma pareiškime, mes pritariame trim konkrečiam reikalavimam: kad

mūsų gyvenimo nebevairuotų prieš pusę amžiaus padaryti nusikalstami dviejų užkariautojų susitarimai, kad mūsų žemėje nebebūtų to susitarimo vykdymo įrankio - okupacinės kariuomenės ir, trečia, kad lietuvių tautai būtų suteikta galimybė laisvai pareikšti valią dėl savo tolesnio likimo.

Visus labiausiai domina, toliau rašome pareiškime, ar peticijoje paskelbtieji politiniai reikalavimai nereiškia esminio Sąjūdžio politikos pasikeitimo? Atsakome: mūsų politinės kovos kelias ir toliau lieka konstitucinis. Kito tiesiog ir nėra, jei pasirinkome kovą už Molotovo-Ribbentropo pakto ir jo pasekmių panaikinimą. Sąjūdžio pareiškime nurodoma, kad, deja, vaisingai naudotis konstituciniu-parlamentiniu keliu yra sunku: Sąjungos vadovybė atkakliai ignoruoja mus, rašome pareiškime, paskandindama daug mūsų Respublikos vadovybės pasiūlymų ir projektų. Nepakankamai ryžtinga ir Lietuvos aukščiausioji taryba, toliau rašome pareiškime, o rugpjūčio 23-ioji reikalauja vienareikšmiškų ir išlygų nepaisančių sprendimų. Tokiomis

sąlygomis Sąjūdis ir imasi tikslesnio ir griežtesnio padėties įvardinimo. Pareiškimo pabaigoje rašoma:

Mes vertiname ir remiame visas Rpublikos vadovybės pastangas užtikrinti Lietuvos žingsnius į ekonominę ir politinę nepriklausomybę. Suprantame papildomus sunkumus, kuriuos gali sukelti ryškesnis tautos valios pareiškimas, kartu tikimės, kad patirtis, sukaupta vadovybei drauge su tauta einant atgimimo keliais, jeigu tik jei pakaks noro ir geros valios, leis deramai pasinaudoti parašų lapuose sukaupta liaudies valia. Šiandien Sąjūdis vieningesnis negu bet kada. Jos ryžtas - kovoti už Lietuvos nepriklausomybę tol, kol reikės, yra akivaizdus.

LRTV

Lenkijos seimas šiandien išrinko 64-verių metų amžiaus generolą Kiszczak naujuoju krašto ministru pirmininku. Generolas gavo 26-is balsų daugiau už reikiamą balsų daugumą. 173 deputatai, tarp jų keturi komunistų partijos nariai, balsavo prieš jo kandidatūrą, 10 deputatų susilaukė nuo balsavimo. Generolas Kiszczak numato per dvi savaites sudaryti naująją Lenkijos vyriausybę.

IS TREMTINIŲ KŪRYBOS

Kaip ir kiekvienam tremtiniui, taip ir Petruil Navickui, buvusiam partizanų Kęstučio būrio 11-osios grupės vadui, skaudžiai teko patirti statulinę neteisę. Buvęs ne tik partizanas, bet ir Šlaunų miesto apskrities laikraščio redaktorius, po to Zagarės vidurinės mokyklos direktorius, P. Navickas, galima sakyti, už nieką (tai pripažinta reabilitaciniame rašte) daugiau nei 12 metų atkentėjo Vorkutoje. Dabar P. Navickas — personalinis pensininkas. Paleškojęs asmeniniame archyve, jis patelkė spaudai porą savo eilraščių.

Petras NAVICKAS

BALTIJAI

Svetimuose bevaisiuos platuos
Dažnai tave sapne matau, —
Matau aš tavo keterą putotą,
Kai vėjas pradeda ir šėlt, ir staugt,

Matau, kaip valtys supasi ir blaškos,
Girdžiu, kaip klykia paukštis audroje...
Ir nors ant kranto aš — tik mažas lašas,
Bet aš jaučiu palaimą širdyje,

Nes aš tave myliu kaip ir mylėjęs
Visa jaunąja savo krūtine.
Tu įkvėpimo man nepagailėjai,
[sielą man sparnuotą žodį liejai
Ir gintaro pilin vedei mane...

O Baltija! Ar vilnys laivą kelia,
Ar eina gulti saulė palengva,
Sauki mane namo, parodai kelią
Į uostą, kurs vadinasi Lietuva.

ŠVENČIAUSIAS ŽODIS

Atplėštas nuo motinos žemės,
Nuo vyturio viršum laukų,
Čionai, kur padangė aptemus,
Aš savo nelaisvę velku.

O Lietuva, motina mano,
Per greitai tave praradau.
Tačiau kol dar kraujas srovėna,

Kol taką po kojom matau,
Esi pats švenčiausias man žodis,
Kokius tik ištarti galiu.
Tai priesaikai šiandien įrodyt
Sukaustyta ranką keliu.

Vorkuta, 1952 m.

Tėviškės Aidų Loterija

Galima laimėti:

1. Spalvota TV 48 cm ekranas-AIKO naujas. Dovanojo V. Koženiauskaitė-Rosato.
2. Paveikslas „Pamiškė“. Dovanojo dail. J. Baukus.
3. Paveikslas „Motinėle prie sodybos“. Dovanojo dail. J. Baukus.
4. Paveikslas „Audringas vakaras“. Dovanojo dail. J. Baukus.
5. Paveikslas „Abstraktas“. Dovanojo dail. J. Baukus.
6. AM/FM Clock Radio Cassette Player. Dovanojo Juozas Baumil.

Dar daugiau smulkesnių laimėjimų. Bilietai po \$1, visa knygutė 10 bilietų \$10. Bilietus platina Federacijos Valdyba Melbourne sekmadieniais prieš pamaldas, kitur Federacijos įgaliotiniai.

Loterijos traukimas Tautos Šventės minėjimo dieną Melbourne Lietuvių Namuose pietų metu rugsėjo 10d.

Bandykite laimę - paremkime „Tėviškės Aidas“!

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba

Įspūdžiai iš Lietuvos

(Tęsinys iš Nr. 31)

Sekanti vietovė mūsų sąrašė - tai Paberžės bažnytkaimis netoli Gudžiūnų geležinkelio stoties. Ten suradome pagarsėjusį kun. tėvą Stanislovą Dobrovolskį ir jo įkurtą muziejų - užėigą. Grįžęs iš Sibiro tremties tėvas Dobrovolskis buvo „nugrūstas“ į šią užkampę, bandant jį izoliuoti nuo žmonių ir nuo parapijonių. Bažnytkaimis buvo praktiškai apleistas, nes visi žmonės buvo perkelti į kolūki, kuris dabar skaitomas vienu iš geriausių ir turtingiausių Lietuvoje. Jam vadovauja pirmininkas Meilus, Kun. Dobrovolskis vadovaujasi motto: „Ne situacija turi valdyti žmogų, bet žmogus situaciją“. Pamažu klebonijoje, nors ir sena medinė, pradėjo augti kryžių, koplytelių, senoviškų bažnytinių rūbų, skambalų, padargų ir visokiausių senienų muziejus. Jiems netelpant keliuose parapijos pastatuose, eksponatai buvo kabinami lauke ant sienų. Viduje yra nemaža labai senų vertingų paveikslų, kuriuos restauruoti kun. Dobrovolskis surado invalidę menininkę, kuriai jis duos darbą ir pastogę. Pastogę čia gauna labai daug jaunimo, kurie studijuoja istoriją arba literatūrą. Pas kun. Stanislovą jie atostogauja, gelbsti prie muziejaus darbų ir studijuoja jo įsteigtoje bibliotekoje, kur randasi labai retų knygų. Niekas eksponentų čia nesaugoja, nes šeimininkas visais gyventojais ir pravažiuojančiais šimtu procentų pasitiki. Jis teigia, kad jam dar niekas neprapuolė. Iš gretimo kolūkio ir iš pravažiuojančių kun. Dobrovolskis susikaukia labai daug padėjėjų. Paberžė yra 1863m. sukilimo židynys ir jo didvyriai yra atitinkamai pagerbti gretimai esančiose kapinaitėse, kurios kun. Dobrovolskio iniciatyva buvo gražiai atnaujintos ir sutvarkytos. Sakoma, kad jis yra vienintelis kunigas Lietuvoje, išrinktas į kolūkio tarybą. Be abejo tai prisideda prie jo pasisekimo ieškant statybinių medžiagų ir darbo jėgos. Kun. Dobrovolskio asmenybė, artimo meilė, jo asketiškas gyvenimas ir sugebėjimas panaudoti ne tik situaciją, bet ir visus žmones Dievo ir Tėvynės labui yra nepaprastai gražus pavyzdys visiems lietuviams visame pasaulyje.

Jau senokai buvo pradėti Pažaislio vienuolyno ir bažnyčios remontavimo darbai. Kai jie bus baigti (?), tai šis vienuolynas bus labai populiarus turistinė vieta, nes ir dabar prie jo suvažiuoja nemaža turistinių grupių, kurios ypač gausios iš Sovietų Sąjungos ir Lenkijos. Kaž kodėl daugiausia tų grupių matosi prie gražiausių Lietuvos bažnytinių paminklų: prie Archikatedros, prie atstatytų Trijų Kryžių, prie Kauno Katedros, prie Sv. Onos bažnyčios ir t.t. Tikslai tikintiesiems gražinta Prisikėlimo Bažnyčia dar laukia restauravimo darbų pradžios. Čia kai žinoma buvo įtaisyta radio dirbtuvės ir kiaurai pastatytas antras dirbtuvės. Todėl tos bažnyčios restauravimas gali ilgokai užtrukti. Prisiminiau, kad ir mano ten yra pasiūsta keletas plytų dar gimnazijoje esant, kuo gali girtis taip pat ir labai daug Australijos lietuvių sesesnės kartos. Tik man dėmesin įstrigo netiketas naujas sąryšis. Po 45 metų atsirado

Rašo K.J. Lynikas

galimybė aplankyti tėviškės sodybą, Lazdijų miestelį ir Lazdijų bažnyčią. Labai nusidžiaugiau ir net ašarą nuliejau pamatęs ją labai dailiai išpuoštą ir rūpestingai užlaikomą. Kiekvienas kampelis blizgėjo, pagražinta didysis ir abu šoniniai altorėliai, gražus parketas kiaurai bažnyčią, pagražintas šventorius su puikiu dideliu ažuolo Rūpintojėliu viename kampe ir su didele medžio skulptūra arti dižųjų vartų, pastatyta 600m. Krikšto jubiliejui atžymėti. Bet tai nebuvo nauji reiškiniai. Viskas liudijo, kad tai buvo ilgo darbo tęsinys. Kaip tai galėjo įvykti bolševikmečio įkarštyje? Brolis pasakojo, jog parapijos klebonas visų buvo žinomas tik kaip Vincas arba net ir Vincukas. Jo pavardės per trumpą laiką nepavyko sužinoti. Esa, jis tarnavo Raudonojoje Armijoje ir buvo smarikiškai pasižymėjęs karininkas. Vienose kautynėse jo vadovaujamas būrys buvo visiškai sunaikintas. Žuvo apie 60 vyrų ir jis tik vienas išliko gyvas ir net nesužeistas. Suprantama, jam tas padarė antgamtišką įspūdį ir nejučiomis jis dėkojo Dievui ir net pasižadėjo tapti kunigu. Sakoma, kad jis to pažado neskubėjo išpildyti (ar mes ne visi tokie?).

Tačiau sapne jį klausinėjo

Krikščionių suvažiavimas Bazelyje

Krikščionių suvažiavimas Bazelyje prasidėjo, ekumeninėmis pamaldomis miesto protestantų katedroje. Bažnyčioje ir jos aikštėje susirinkę įvairių religinių konfesijų tikintieji drauge meldėsi, prašydami Dievą, kad padėtų jiems veikti, o ne vien tik kalbėti, dėkodami Viešpačiui už tai, kad Europa yra visiem šio kontinento krikščionim, tiek Rytuose, kaip ir Vakaruose, bendri namai. Tai ir yra Bazelio susirinkimo vedamoji mintis. Europa, kaip bendrieji namai, tiesa, šiuo tarpu yra tik lūkestis ir troškimas, nes kontinentas tebėra politiniai ir socialiniai pasidalinęs, Rytus nuo Vakarų tebeskiria įvairūs barjerai, o ir patys krikščionys, nors ir išpažindami tą patį tikėjimą į Jėzų Kristų, dar nėra atsiekę vienybės. Tačiau jie visi yra pasiryžę suartėti vieni su kitais, pabrėžti tai, kas juos jungia, o ne skiria ir vieningomis jėgomis siekti bendrų tikslų. Šiuos uždavinius kaip tik ir yra užsibrėžęs Bazelyje vykstantis ekumeninis susirinkimas „Taika ir teisingumas“. Neteisingumas trukdo taikos įgyvendinimą, tad krikščionys įsipareigoja rūpintis, kad būtų šalinamos neteisingumo apraiškos. Vienas iš pirmųjų, pakėlusiu balsą prieš neteisingumą buvo Smolensko rusų metropolitas Kirilas, vakar kalbėjęs suvažiavimo posėdyje. Jis nedviprasiskai ir labai priežtai pasmerkė rusų revoliuciją ir iš jos išplaukusią dialektiniu materializmu besiremiančią sovietinę visuomeninę santvarką. Metropolito žodžiuose ryškiai atsispindėjo mintis, kad komunistinės revoliucijos žadėtoji saulė nepatekėjo. 1917-ųjų metų revoliucija buvo įvykdyta, kalbėjo metropolitas Kirilas, kad sukūrus naują visuomeninę santvarką žmogaus gerovei. Bet fatališkas įvykių vyksmas, kurio prasmė vis dar lieka nesuprantama, revoliucinius užsimojimus pakreipė kita linkme. Žadamaiteiiai buvo

dingingas balsas: kodėl nesilaikais savo pažadų? Tapęs kunigu jis gavo paskyrimą į Lazdijus, kur dar taip neseniai galima buvo nuvažiuoti tik su specialiu leidimu. Ar tai ne tas pats izoliavimo taktikos atvejis? Čia kun. Vincas rado smarkiai byrančią bažnyčią. Apsivilkęs kunigo drabužiais jis nuėjo į vykdomąjį komitetą prašyti pagalbos ir medžiagų. Komiteto pirmininkas, išgirdęs jo prašymą, sukaukė: ar nematai durų? Lauk, lauk tu šuniel! Po valandėlės kunigas sugrįžęs pilnoje karininko uniformoje su visais savo pasižymėjimo medaliais. Vykdomojo Komiteto pirmininkas šokęs iš kedės teiravosi, kuo tam kariui jis gali padėti. Karininkas teigė, kad tik neseniai jis iš šios įstaigos buvo išvytas kaip šuo. „Negali būti!“ Tačiau nuotos dienos prasidėjo geri santykiai tarp komiteto ir klebono. Už šią istoriją nesimmu jokios atsakomybės, bet negaliu iškęsti jos nepapasakojęs, ypač, kad nepaprastus rezultatus galėjau pamatyti su dideliu būriu giminių ir pažįstamų. Tas pats kunigas Vincas esąs buvęs iškeltas į Kauną vadovauti Prisikėlimo Bažnyčios restauravimui. Atsisveikinime kun. Vincas verkęs su visa Lazdijų parapija...

Čia parinkau tik keleta aiškių pavyzdėlių, liudijančių Katalikų Bažnyčios svarbią rolę ne tik tikėjimo, bet ir Lietuvos laisvės gynyboje.

Vytauto Didžiojo universitetas

Vakarų pasiekė Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto Atkūrimo Tarybos kreipimasis į lietuvių inteligentiją: menininkus, mokslininkus, kultūros ir švietimo darbuotojus. Kreipimesi rašoma: „Vytauto Didžiojo Universitetas - tai savarankiška mokymo ir mokslo įstaiga, Lietuvos ir viso pasaulio lietuvių švietimo, kultūros ir mokslo židynys, VDU nepriklausoma mokslo ramovė, besilaikanti akademinės laisvės principo, siekianti pasirašyti Europos universitetų rektorių sutartį „Magna charta“, ir tuo pačiu ieškanti galimybių keistis studentais su užsienio universitetais.

Svarbiausi Universiteto tikslai yra parengti tautinės, humanistinės kultūros požiūriu išprususius absolventus, dirbti mokslo darbus, kurie reikalingi žmonijai ir ypač Nepriklausomai Lietuvai, kad ji vėl įsijungtų į tarptautinę akademinę veiklą, Lietuvos ir pasaulio lietuvių tarpe ugdyti tautinę ir dvasinę kultūrą, šviesti visuomenę.

Šiais mokslo metais pradeda darbą trys fakultetai: humanitarinis, ekonominis ir tikslųjų mokslų. Kitais metais - 1990 - pradės veikti biologijos-ekologijos fakultetas. Numatoma atkurti filosofijos-teologijos fakultetą - rašoma kreipimesi. Toliau jame kviečiami jauni specialistai, dėstytojai tiek iš Lietuvos, tiek iš užsienio. Informaciją ir kitus duomenis prašoma siųsti adresu: 233000, Kaunas, Laisvės alėja 53, Vytauto Didžiojo Universitetas, tel. 20 67 53.

„Laukiame Jūsų Vytauto Didžiojo Universitete, pradedančiame antrąjį gyvenimo laikotarpį“, - baigia kreipimasis į lietuvių inteligentiją Vytauto Didžiojo Universiteto Atkūrimo Taryba. NT

Tbilisyje įvyko nesankcionuota demonstracija, kurios metu žmonių minia reikalavo Gruzijos atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos, sovietinės kariuomenės atitraukimo iš Gruzijos ir tautinių karinių dalinių sudarymo Gruzijoje praneša užsienio spaudos agentūros.

„Kvietimas iš Lietuvos“

„1990m. vasario 22-28 dienomis, Panevėžyje rengiame tradicinį tarptautinį lengvosios atletikos turnyrą uždaroje patalpose, kuriame dalyvaus lengvaatlečiai iš Latvijos, Estijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos.

Kviečiame turnyre dalyvauti ir penkis lietuvius - lengvaatlečius iš Australijos, kuriuos aprūpinsime nakvyne, maitinimu ir dienpinigiais.

Varžybų programoje - 100, 300, 1000 ir 30,000m. bėgimas, šuolis į tolį bei aukštį ir rutulio stūmimas.

B. Pliavga
Mokyklos direktorius“

Jei atsirastų norinčių šiame turnyre dalyvauti, prašome pranešti ALFAS Valdybai iki š.m. rugsėjo 1d., rašant adresu - 27 Rickaby Street, Croydon Park, S.A. 5008 arba telefonu - (08) 464 775.

J. Jonavičius
ALFAS Pirmininkas

„Australijos Pabaltiečių Sporto Žaidynės“

Rugsėjo 30d - Spalio 1d.
Melbourne 1989

Remkite lietuvių sportininkus ir gausiai dalyvaukite šeštadienį ir sekmadienį vakare.

V.P. Salkūnas
Pabaltiečių Sporto Žaidynių komitetas

Savarankiškumo projektas Pabaltije

Užsienio spauda labai plačiai informuoja apie aukščiausios tarybos Maskvoje didelę balsų daugumą priimtą Pabaltijo kraštų ekonominio savarankiškumo projektą.

Tuo klausimu skelbiamuose straipsniuose spauda reiškia vieningą nuomonę, kad minėto projekto priėmimas yra labai svarbus pabaltiečių laimėjimas jų siekiuose už Lietuvos, Latvijos ir Estijos ne tikrai ekonominę, bet ir politinę autonomiją. O po žodžių „autonomija“, pastebi apžvalgininkai, slypi dar radikalesni ir dabar jau balsiai skelbiami reikalavimai, būtent, palaiapsniškai atgauti nepriklausomybę. Straipsniuose taip pat atkreipiamas dėmesys į tai, jog pabaltiečiai jau daug metų skundžiasi, kad Maskva buvusius nepriklausomus Pabaltijo kraštus nuo pat jų prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą ekonominiai išnaudoja, grobia tų kraštų išteklius už tai beveik nieku neatsilygindama. Tokia padėtis, pastebi apžvalgininkai, yra sukėlus didelį nepasitenkinimą Pabaltijo kraštuose, kurie nepriklausomybės laikais buvo ekonominiai smarkiai pažengę pirmyn. Spauda rašo, kad aukščiausioji taryba, vakar priėmusi Pabaltijo kraštų ekonominio savarankiškumo projektą, pavedė sovietinei valdžiai ligi spalio mėnesio projektą ratifikuoti paverčiant įstatymu, tuo būdu sudarant sąlygas Pabaltijo kraštams jau nuo ateinančių metų pradžios savarankiškai tvarkyti savąją ekonomiką.

Spaudos agentūros praneša, kad Estijoje, tuo tarpu, šiomis dienomis streikavę rusai darbininkai penktadienio rytą sugrįžo atgal į darbą. Jie nutraukė protesto akciją gavę užtikrinimą, kad bus sudaryta valdžios komisija jų nusiskundimam apsvastyti. Rusai darbininkai, kaip žinoma, įsikūrę Estijoje prieš estų tautos valią, ir dešimtmečiais naudojasi privilegijomis, kurių neturėjo patys estai savoje tėvynėje dabar yra susirūpinę, kad jų teisės būsimosios apribotos. Jie laiko diskriminavimu tai, kad Estijoje estų kalba paskelbta valstybine, kad imigrantams bus aprėžtos balsavimo teisės, kad įsidarbinti galės tik tie svetimšaliai, kurie bent penkerius metus gyvena Estijoje. Kaip pastebi spaudos

agentūros, rusų protestai ypatingai neįaudina estų, kurie iki šiol buvo priversti toleruoti rusų imigraciją, bet dabar yra pasiryžę jai užkirsti kelią, siekdami apsaugoti estų tautinę egzistenciją. Dėl rusų darbininkų vykdomų streikų, rašo

spaudos agentūros, estai nereiškia ypatingo susirūpinimo, nes, kaip pažymėjo vienas estas, nuo streikų labiau nukentė pati Rusija, negu Estija, kadangi įmonėse gaminamos prekės yra gabenamos į Rusiją. (AP)

Gardino vyskupas Baltarusijos katalikams

Popiežius Jonas Paulius II-sis paskyrė Marijos Angelų Karalienės parapijos, Gardine, kleboną kunigą Tada Kondrusevičių tituliniu Ipponos vyskupu ir Minsko vyskupijos, Baltarusijoje, apaštalinio administratorium „ad nutum Sanctae Saedis“, drauge jam pavesdamas rūpintis visų Baltarusijoje gyvenančių lotynų apeigų katalikų sielovada. Prie apaštalinio administratoriaus pareigų pridėti lotyniški žodžiai „ad nutum Sanctae Saedis“ reiškia, kad paskyrimas yra laikinas, kol Apaštaly Sostas kitaip nepatvarkys. Naujasis Baltarusijos katalikų vyskupas Kondrusevičius yra gimęs prieš 43-ejus metus Odelse, Gardino apskrityje. Studijavęs matematiką ir specializavęsis architektūroje, kurį laiką dirbo Vilniuje. Vėliau įstojo į tarpdiecezinę Kauno kunigų seminariją, kur įsigijo teologijos licenciją, o praėjusiais metais - kanonų teisės daktaro laipsnį. Kunigu buvo išventintas 1981-ais metais ir iki praėjusių metų pradžios dirbo šventos Teresės bažnyčioje Vilniuje prie Aušros Vartų Gailestingumo Dievo Motinos šventovės. Iš vilniaus buvo pasiūstas į Gardiną vadovauti Marijos Angelų Karalienės parapijai. Drauge buvo ir švento Pranciškaus Ksavero bažnyčios Gardine rektorius. Dabar šventasis Tėvas, siekdamas aprūpinti Baltarusijos katalikus dvasiniu aptarnavimu ir pradėti tvarkyti lotynų apeigų katalikų bažnytinę vadovybę tame krašte, kunigą Kondrusevičių paskyrė Minsko vyskupijos apaštalinio administratoriumi su pavedimu rūpintis visų Baltarusijos katalikų sielovada. Apie Minsko apaštalinio administratoriaus paskyrimą buvo paimformuotos TSRS ir Baltarusijos valdžios, kurios, kaip pažymi Vatikano radijo dienraštis, sovietinės vyriausybės dabar vykdomos pertvarkos dvasioje,

pranešė, jog vyskupo paskyrimui nesipriešina.

Pagal turimus statistinius duomenis, Baltarusijoje dabar yra apie du milijonus katalikų, kuriuos dvasiniai aptarnauja apie 60 kunigų. Kultui atidarytų bažnyčių Baltarusijoje yra apie šimtą. Vatikano radijo dienraštis atkreipia dėmesį, kad Baltarusijos katalikų bendruomenė pasižymi giliu tikėjimu, kurį sustiprino per ilgus ir sunkius metus patirti įvairūs bandymai. Baltarusijos katalikų bendruomenė, be abejonės, su džiaugsmu sutiks žinią, kad pirmą kartą po Antrojo pasaulinio karo jai vadovauti yra paskirtas vyskupas.

Vatikano radijo dienraštis šia proga primena, kad šių metų kovo dešimtą dieną, Popiežius Jonas Paulius II-sis pasirūpino pertvarkyti taip pat ir Lietuvos katalikų Bažnyčios vadovybę, paskirdamas Kauno ir Vilniaus arkivyskopus, Telsių vyskupą ir Panevėžio, Kaišiadorių bei Vilkaviškio apaštalinius administratorius. LRTV

HELLP organizacija

HELLP Organizacija, susidedanti iš estų, latvių ir lietuvių bendruomenių, rengia viešą susirinkimą, painformuoti Tasmanijos visuomenę apie Ribbentropo-Molotovo paktą ir priminti kad to pakto pasėkose padaryta žala pabaltijo valstybėms prieš 50 metų, dar nėra atitaisyta. Susirinkimas įvyks trečiadienį, rugpjūčio mėn. 23d. 8 val. vakare, Hobart City Council salėje. Įėjimas iš Elizabeth gatvės.

Susirinkimui pirmininkaus Hobarto universiteto profesorius M. Roe. Pagrindinis kalbėtojas bus Brian Haralaine, senatorius.

Visi Tasmanijos lietuviai prašomi apsilankyti. Tai yra priminimas australams, kad mes esame to pakto aukos ir reikalaujame to pakto pasėkų panaikinimo.

Tarp šios šalies gyventojų turime daugelį mus paremenčių asmenų, savo atsilankymu parodysime, kad esame jų paramos verti.

Hobarto Apylinkės Lietuvių Bendruomenės Valdyba

ALK Federacijos valdyba

Valdyba savo pasėdžio buvo susirinkusi Parapijos namuose Kensingtone rugpjūčio 7 d. Valdybos pirmuoju rūpesčiu - katalikiško savaitraščio „Tėviškės aidų“ leidimas, leidžiamas, kad katalikiška - patriotinė mintis neštų į kiekvieno širdį Dievo ir Tėvynės meilės liepsnelę, kuri gaivintų, nes tik Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė! Kviečiame visus skaitytojus jungtis į katalikiškos spaudos apaštalavimą, kad Australijoje skelbiamą rugpjūčio mėnesį Katalikiškai spaudai visi apsimokėtų „Tėviškės aidų“ prenumeratą, kad neliktų namų be „Tėviškės aidų“, kad visi lietuviai vieningai ir su meile kurtume Dievo katalystę savo širdyje ir Tėvynėje.

Valdyba jau gavo skelbto vajuos visus aukų lapus. Lietuvių Katalikų Religinei Salpai, kuri vienintelė teikia tiesioginę pagalbą Lietuvos

Bažnyčiai, iš viso šiemet suaukota \$8,448. Lietuvių Sv. Kazimiero Popiežiškajai Kolegijai Romoje, kuri vienintelė laisvajame pasaulyje ruošia kunigus lietuvių sielovadai, gauta aukų \$2,965, nors dėl šios kolegijos ne visos kolonijos šiemet prisidėjo savo aukomis. Visų aukojusių pavardės jau anksčiau buvo paskelbtos „Tėviškės aiduose“. Šios sumos jau išsiųstos su aukotojų sąrašais.

„Tėviškės aidų“ tradicinis metinis balius Melbourne vyks spalio 7 d. Lietuvių namuose. Jau užsakytas geras orkestras, bus paruošta karšta, skani vakarienė, kurią visuomet pateikia Katalikų Moterų Draugija, bus ir loterija. Tai metinis „Tėviškės aidų“ skaitytojų ir rėmėjų susitikimas.

„Tėviškės aidų“ loterijos bilietai jau baigiami platinti. Kas dar jų neįsigijo ten, kur nėra mūsų įgaliotinių, tai jų galima gauti „Tėviškės aidų“ Redakcijoje. Paskubėkime loterijos bilietus įsigyti, nes jau artinasi prizų traukimas Tautos Šventės proga Melbourne Lietuvių namuose pietų metu rugsėjo 10 d.

Dar aptarta daug ir kitų reikalų. Pasveikintas valdybos narys Antanas Jankevičius, grįžęs iš apsilankymo Lietuvoje, laisvėjant Tėvyni. Pasveikintas mūsų Redaktorius Kazimieras Mielažys, tą dieną sulaukęs savo šeimos pirmąjį anūką. PD

Atkurta kunigų seminarija Telsiuose

Vatikano Radijui kalba Petras Kimbrys iš Kauno

Kaip pranešama iš Telsių, ši rudenį čia pradės veikti atkurtoji Kunigų Seminarija. Pokario metais Telsių vyskupija visą laiką jautė didelį dvasininkų trūkumą. Šiandien apie septyniasdešimt - tai yra beveik pusė Zemaičių krašto parapijų neturi savo kunigų. Dabar gi Kauno tarpdiecezinė Kunigų Seminarija nepajėgia dvasininkais aprūpinti visos Lietuvos, Remiantis Bažnytinės Teisės 237-tu kanonu, sutarta Telsiuose atgaivinti seminariją, kuri tegyvavo nuo 1927-tų iki 1946-tų metų. Šiam žingsniui pritarė Lietuvos Episkopatas, žodinių sutikimą davė ir pasaulietinė valdžia. Tikimasi, kad valdžios Lietuvos vietos atsistatę organai padės suremtuoti ir buvusius seminarijos rūmus. Jau esama 30-šimt kandidatų į pirmąjį filosofinį kursą ir pranešama, kad gali įteikti pareiškimus iki pat rugpjūčio 1-os dienos. Manoma, kad būsimosios seminarijos auklėtiniai, kartu su vyskupijos klierikais šiuo metu studijuojančiais Kauno Tarpdiecezinėje Kunigų Seminarijoje palaiapsniui išvaduos vyskupiją iš kunigų trūkumo. Organizatoriai prašo maldomis paremti jų pradėtąjį darbą.

Taip pat pranešama, kad per šiuos metus jau apiplėštos net keturios Telsių vyskupijos parapijų bažnyčios. Naktį, iš kovo 26-tos į 27-tą dieną Akmenės bažnyčioje pagrobti pinigai iš aukų dėžutės; naktį, iš kovo 29-tos į 30-šimtą, Kuršėnų bažnyčioje išplėštos trys aukų dėžutės ir šoninių altorių tabernakuliai; naktį, iš kovo 30-šimos į balandžio 1-ąją dieną Mažeikiuose išniekintas Sventiausias Sakramentas; Skuodo rajonas nukentėjo net du kartu - pirmą kartą, naktį, iš balandžio 3-čios į 4-tą dieną buvo pavogti du dideli altoriniai paveiksai, trys bažnytinės vėliavos, devynios žvakidės, du kryžiai, keturi votai, išplėsti du tabernakuliai, išpiauti iš rėmių ir pagrobti šoninių altorių paveiksai, antrą kartą - naktį, iš liepos 20-tos į 21-ąją dieną, iš bažnyčios buvo pavogtos šešios didelės žvakidės nuo didžiojo altoriaus, sulaužytos dvi žvakės, išlaužtas didžiojo altoriaus tabernakulis. Ar sugebės milicijos darbuotojai išaiškinti visus piktadarius, ar atgaus bažnyčios pagrobtas vertybes - parodys ateitis.

Pagaliau Australijos vadovybė susiprato ir mano užbaigti nacių gaudytojų kariera, nes pamatė, kad tai buvo „Jericho trūba“ kuri nieko „nesugriovė“ ir nieko nepagavo. Mr and Mrs Greenwood kelionės po įvairius pasaulio kraštus, kainavusios gerą milijoną, sukėlė abejonių valdžios sluoksniuose ir be kitų dalykų, norima gauti atsakymų kodėl ir kas apmokėjo Greenwood žmonos kelionę. Ar ji irgi gaudė nacių? Jau pats atšaukimas Greenwood inkvizicijos parodo, kad tai buvo neteisingas žmonių apkaltinimas ir tautinio charakterio paniekimas. Reikalauti, kad svarbiausi „raganų medžiotojai“ Bowen, Greenwood ir jų padėjėjai pripažintų tą, neteisėtą apkaltinimą ir atsiprašytų įžeistų tautų žmones. Tai pat turėtų būti reikalaujama kompensacija Baltų bendruomenėms.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Rugpjūtis Australijoje yra Katalikiškos Spaudos Mėnuo. Visi šį mėnesį apsimokėkime ir „Tėviškės aidų“ prenumeratą, suraskime naujų katalikiškos spaudos skaitytojų, įsigykime „Tėviškės aidų“ loterijos bilietų!

Solistė Virginija Bruožytė tolimesnėm dainavimo studijom išvyksta į Ameriką. Išleistuvių proga visos „Svajonės“ V. Bruožytė, Birutė Saulytė-Kymantienė ir Zita Prašmutaitė rugpjūčio 13d. giedojo per lietuviškas pamaldas: „Kaip ilgesingai, Parveski Viešpatie“, „Ave Maria“ ir „Panis Angelicus“. Visi likome sužavėti jų gražių giedojimu. Virginijai gausios Dievo palaimos dainavimo studijose.

Parapijos išlaikymui \$100 paaukojo L. Cesnienė. Ačiū jai.

MELBOURNAS

Tautos šventės minėjimas

Minėjimas įvyks rugsėjo 10d. Iškilmongos pamaldos 12 val. Sv. Jono bažnyčioje. Paskaita ir meninė dalis Lietuvių namuose 2.30 val. Senatorius Jim Short kalbės apie savo kelionę į ok. Lietuvą.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

PERTHAS

Dariaus - Girėno ir Kalantos minėjimas Perth'o Ramovė minėjimą suruošė birželio 9 d. Po pamaldų St. Francis Xavier bažnyčioje, būrys tautiečių susirinko Lietuvių Namuose bendriems pietums ir minėjimo programai.

Minėjimą atidarė Ramovės Perth'o skyriaus p-kas J. Jaudegis ir pakvietė dalyvius tylos minute pagerbti Tautos didvyrius: Steponą Darių, Stasį Girėną ir Romą Kalantą.

V. Radzianas perskaitė Lakūnų Testamentą ir tarė trumpą žodį: Darius ir Girėnas sėkmingai nugalėjo Atlantą, bet Tėvynės nepasiekė - 1933 m. liepos 17 d. žuvo Soldino miškelyje.

Paskaitą skaitė J. Jaudegis. Prelegentas trumpai apibūdino lakūnų žygį ir tragišką mirtį. Perskaitė Lietuvos Prezidento Antano Smetonos eulogiją lakūnų pagerbimui.

Toliau, kalbėjo apie tragiškai mirusį jaunuolį Romą Kalantą. Romas gimė 1953 metais. Jo motina buvo labai religinga ir lietuvi-patrijotė, tai ir sūnų išauklėjo toje dvasioje.

Matydamas okupanto priespaudą ir lietuvių persekiojimą, Romas nutarė parodyti pasauliui, kad laisvės troškimas yra brangesnis negu gyvybė. Kauno miesto aikštelėje jis save apipylė benzinu ir, šaukdamas „Laisvės Lietuvai“, susidegino. Didelėse kanciose dar buvo gyvas 14 valandų. Po jo mirties buvo didelės demonstracijos, kurias okupantas žiauriai numalšino.

Baigdamas, pabrėžė kad tautos, kurios kovoją dėl laisvės, anksčiau ar vėliau laisvę išsikovoja. Laikai keičiasi: dabartiniu metu Lietuvoje yra šiek tiek daugiau laisvės kaip anksčiau.

Lietuvių S-gos pirmininkas E. Stankevičius padėjo ramovėnams už minėjimo surengimą ir linkėjo kad minėjimus ruošų ir ateityje.

ALB Perth'o A-kės pirmininkė D. Francienė palinkėjo ramovėnams sėkmingos veiklos ir padėjo už minėjimo suorganizavimą, o šeimininkėms - už skanių pietų pagaminimą.

Baigiant oficialią minėjimo dalį, sugiedotas Tautos Himnas.

Meninėje programoje, savo sukurta eilėraščių „Tėvynės Prisiminimas“ padėklamavo B. Steckis. Gintaras Radzianas paskaitė eilėraščių „Dariui ir Girėnui“. Vytenis Radzianas paskaitė du eilėraščius skirtus Romui Kalantai. B. Steckis padėklamavo dar vieną savo sukurta eilėraščių - „Dariaus ir Girėno Skridimas per Atlantą“. Toliau,

Vaitiekūnai - Juozas ir Judita (Miėdažytė) - susilaukė savo pirmgimio sūnaus ir Juditos sesutė Onutė Martins susilaukė irgi savo pirmgimio sūnaus. Sveikiname tėvelius ir naują atžalyną!

Marijos Taikos Karalienės maldos grupė po pertraukos susirenka šeštadienį rugsėjo 2 dieną 3 val. po pietų, Lietuvių namų Kankinių koplyčioje. Seni ir nauji dalyviai visi kviečiami. Maldos grupei vadovauja kun. J. Petrauskas.

Kreipimasis į pasaulio lietuvius

Vilniuje kuriasi katalikų ligoninė. Jau gauti oficialūs Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos ir Sveikatos Apsaugos ministerijos leidimai ją kurti. Šiuo metu rengiamas detalus būsimos ligoninės darbo projektas. Katalikiškos ligoninės organizacinis komitetas kreipiasi į išeiviją, pirmoje eilėje - į katalikiškas ligonines ir labdaros draugijas, prašydamas moralinės ir materialinės pagalbos organizaciniame jos kūrimosi etape. Norinčius padėti prašome kreiptis į Rožę Satkūnaite, gyv. Vilniaus raj., Vilniaus g-vė 4, tel: 568-412. Katalikiškos ligoninės Organizacinis Komitetas (LIC)

B. Steckis, ramovėnų vardu, padėjo šeimininkėms - E. Jaudegienei ir A. Steckienei; salės paruošėjams - J. Cyzui ir F. Garniui; už gėles stalų papuošimui - E. Petrukėnienei; visiems kitiems talkininkams ir visiems atsilankiusiems.

B. Radzivanienė vėl priminė apie ruošiamą spalio 14 d. visų Vak. Australijos lietuvių subūvimą. Prašė dalyvius, kad praneštų giminių ir lietuvių kilmės pažįstamų adresus, ypač tų, kurių pavardės yra nelietuviškos. Norima kuo greičiau išsiųsti pakvietimus.

Lietuvių atstovas Baltiečių Taryboje P. Cekanauskas pranešė, kad nuo š.m. rugpjūčio mėn. lietuviams prieina eilė pirmininkauti Tarybos komitete. Prašė lietuvių ar kas atsirastų perimti komiteto pirmininko pareigas, bet į jo prašymą niekas nereagavo. Tarybos komitetas turi žinių, kad pora latvių Perth'e jau buvo apklausinėti dėl tariamų „karo nusikaltimų“. Jei kas bandytų apklausinėti lietuvius, ragino į klausimus neatsakinėti. Prašė lietuvius pagiedoti nors vieną giesmę liepos 23 d. ruošiamose ekumeninėse pamaldose.

Baigiant minėjimą, buvo pravesta loterija.

Pavergtų tautų savaitė

Liepos 16 d. King's parke įvyko pavergtų tautų eiseną. Įvairios grupės, su tautinėmis vėliavomis, 3 val. p.p. nužygiavo prie Zuvusių Karių paminklo. Ten buvo padėti vainikai; skambant trimto garsams, tylo pagerbti žuvusieji kariai. Trumpą kalbą pasakė Pasaulio Laisvės Lygos visos Australijos Lygos pirmininkas A.P. Pearson, MBE. Lietuvių šiemet buvo apie 20 - tai žymiai daugiau negu praeitais metais.

Eiseną fotografavo televizijos 9-ta stotis; tą vakarą, per žinias buvo rodoma eiseną, kurioje labai aiškiai matėsi lietuvių Tautinė vėliava.

Liepos 23 d. 3 val. p.p. St. Andrew's bažnyčioje įvyko ekumeninės pamaldos, kurias pravedė įvairių religijų dvasiškaiai. Kiekvienos tautos atstovas skaitė maldas savo kalba. Latvių choras pagiedojo dvi giesmes, o lietuviai pagiedojo „Marija, Marija“.

Pamaldas filmavo televizijos 10-ta stotis; vakare, per žinias, vėl labai aiškiai matėsi lietuvių Tautinė vėliava. Gal fotografas ir nežinojo kurios tautos ta vėliava, bet akį patraukė gražios ir ryškios vėliavos spalvos.

Pavergtų tautų savaitė JAV-besė

JAV-se liepos 16-23 dienomis buvo atžymėta kasmetinė Pavergtų Tautų Savaitė. Pagrindinis jos minėjimas įvyko Baltuosiuose Rūmuose. Jame dalyvavo pats Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Bush, įvairūs atsakingi amerikiečių administracijos pareigūnai, pavergtų tautų atstovai, tarp kurių buvo ir lietuviai. Prezidentas Bush šia proga tartame žodyje pažymėjo, kad Pavergtų Tautų savaitės minėjimas suteikia progą kaskart vis iš naujo pabrėžti gilių susirūpinimą likimu tų tautų ir žmonių, kurių laisvė tebėra suvaržyta. Diktatūrų era yra pasibaigusi, kalbėjo prezidentas, pakartodamas tai, ką yra pasakęs savo inauguracinėje kalboje. Jau praėina totalitarizmo era ir jos atgyvenusios idėjos yra nušluojamos kaip seno, gyvybės nebeturinčio medžio lapai. Visur pajuntama laisvės dvasia. Amerikiečiai, pažymėjo prezidentas, džiaugiasi visame pasaulyje plintančiu judėjimu už demokratiją ir būsimais pasikeitimais. Prezidentas savo kalboje ypatingu būdu atkreipė dėmesį į laisvės prošvaistes Centro Europoje, kurios atsispindi ir sovietų Sąjungoje vykstančiuose pasikeitimuose. Atsinaujinimo dvasia apėmė ir Pabaltijo kraštus - Lietuvą, Latviją ir Estiją, pažymėjo prezidentas. Atsinaujinimo srovė teka ekonominių ir politinių reformų kryptimi. Visame pasaulyje demokratija atveria sienas, išlaisvina širdis ir protus. Amerika skelbia visom tautom, kad tiesa negali būti jėgos priemonėmis amžinai slopinama. Istorija liudija ir žmonių valia skelbia, kad laisvės spinduliai pajėgia praskaidrinti tamsiausią naktį. Toks stebuklas gali prikelti pasaulį, kaip dabar Lenkijoje, taip, ateityje, jis galės įvykti Prahoje ir Kabule, Taline, Rygoje ir Vilniuje.

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Pabaltijo kraštus prisiminė taip pat ir savo proklamacijoje, skelbiančioje Pavergtų Tautų savaitę liepos 16-23 dienomis. Joje jis pažymėjo, kad amerikiečiai su giliu liūdesiu kaip tik dabar prisimena gėdingą Molotovo ir Ribbentropo pasirašytą paktą tarp nacių Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, nulėmusį Lenkijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos padalijimą ir atvėrusį kelią svetimiesiems tuos kraštus užvaldyti. Jungtinės Amerikos Valstybės, pažymėjo prezidentas proklamacijoje, atsisako pripažinti trijų Pabaltijos kraštų prievartinį įjungimą į Sovietų Sąjungą 1940-ais metais. Šio prievartinio įjungimo pasėkmėje, pareiškė prezidentas, Pabaltijo tautos patyrė politinę priespaudą, religijos persekiojimą ir jų tautinės sąmonės represavimą. Bet dešimtmečiais patirta priespauda nepalaužė nei pabaltiečių, nei kitų sovietų

užvaldytų tautų dvasios. Nesuskaitomi žmonės viešai reiškia savo troškimą atgauti laisvę ir demokratinę valdžią, reikalauja žodžio, susirinkimų ir judėjimo laisvės, taip pat laisvės nevaržomai išreikšti savo religinius įsitikinimus. Šių žmonių balsas yra girdimas. Yra būtina įstatyminiai užtikrinti pagrindines žmogaus teises ir žmogaus asmens orumą, pažymėjo prezidentas Bush, pridurdamas, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir toliau nesiliaus raginusios visas vyriausybes ir valstybes laikytis Jungtinių Tautų Chartijos ir Helsinkio konferencijos baigiamojo akto raidės ir dvasios visom pavergtom tautom suteikiant galimybę atgauti laisvę ir nepriklausomybę. LRTV

Australijos Lietuvių Fondo susirinkimas

Š.m. rugpjūčio mėn. 27 d., sekmadienį, 2 val. po pietų Melbourno Lietuvių Namuose, Bendruomenės kambaryje, įvyks Australijos Lietuvių Fondo narių metinis susirinkimas.

Darbotvarkė:

1. Narių registracija
 2. Susirinkimo atidarymas
 3. Mirusių narių pagerbimas
 4. Mandatų komisijos patvirtinimas
 5. 1988 m. susirinkimo protokolo skaitymas
 6. Pranešimai: a) Pirmininko, b) Iždininko, c) Revizoriaus ir Revizijos Komisijos
 7. Diskusijos dėl pranešimų
 8. Apyskaitos tvirtinimas
 9. Valdybos rinkimai (renkami 2 nariai)
 10. Revizoriaus ir Revizijos Komisijos patvirtinimas
 11. Klausimai ir sumanymai
 12. Susirinkimo uždarymas
- Fondo nariai negalį susirinkime dalyvauti, prašomi įgalioti kitą Fondo narį. Įgaliojimas (proxy) siunčiamas sekretoriui Fondo adresu.

J. Meiliūnas A.L. Fondo sekretorius

TAUTOS FONDAS

Gauta iš E. Eskirtienės \$100 tai jos vyro Adolfo Eskirto Testamentinis palikimas Tautos Fondui ir Mėta Mackevičienė \$10. Už gautą auką Eskirtų šeimai Lietuvos laisvinimo reikalams ir Mėtai Mackevičienei nuoširdžiai dėkoja Tautos Fondo Atstovybė Melbourne.

Džiugo tunto vakaronė

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į Melbourno skautų Džiugo tunto ruošiamą vakaronę, kuri įvyks Lietuvių Namuose rugpjūčio 26 d. (šeštadienį).

Vakaronės pradžia 6 val. vakaro, pabaiga 10 val. vak. Svečių lauks šilta vakarienė, įdomi programa ir turtinga loterija.

Įėjimas vaikams veltui, vienam suaugusiam \$10, šeimai \$20. Stalus galima užsisakyti pas Rasą Statkuvienę, tel. 857 8502.

Ateidami į vakaronę paremsite skautišką veiklą.

Džiugo tunto tėvų komitetas

The Baltic Council of Victoria

Melbourne

Baltų Taryba Viktorijoje organizuoja sąryšį su visame pasaulyje, įskaitant Lietuvą įvyksiančiomis protesto demonstracijomis, šio mūsų Nepriklausomą Lietuvą pražudžiusios sutarties 50-čio sukakties proga Demonstraciją ir Vigiliją:-

Trečiadienį, 23d. rugpjūčio mėn. 16 val. (4 val. po piet)

City Square, Melbourne - susirenkam.

16.30 val. Kalbės mūsų kviešti parlamentarai.

17.00 val. Eisena į Viktorijos Parlamento rūmus.

17.30 val. Vakarinė Vigilija prie Parlamento.

19.15 val. Vėl kalbėtojai pateiks savo mintis dėl pakto panaikinimo. Po kalbėtojų bus giedami visų 3-jų valstybių himnai. Po to iki 23.00 val. (11 val. vakaro) bus dainuojamos tautinės giesmės ir dainos.

23.00 val. Vigilijos pabaiga.

Prašome visus šioje mums ypatingai svarbioje

Demonstracijoje-Vigilijoje dalyvauti. Kviečiame šalia mus nuolatiniai remiančių prisijungti ir visus, kurie tą dieną gali ir melbourniškius ir iš Geelongo ir artimų apylinkių, kad būtų masė žmonių su plakatais, su žibintais, prožektoriais (atvirų žvakių neleidžia naudoti parlamento rūmų prižiūrėtojai). Mažas gazines žvakutes bus galima įsigyti vietoje už auką \$4.

Kadangi pakviesti TV, radijo ir laikraščių atstovai į šią demonstraciją, prašome kuo daugiau tautiečių dalyvauti tautiniais rūbais, kad būtų kuo spalvingiau ir įvairiau. Kviečiame visus choristus dalyvauti ir savo išlaisvintais balsais paremti giesmes ir dainas. Bus dalinami atsišaukimai.

Sovietų imperija griūna!

Padėkime savo dalyvavimu ją galutinai sugriauti, reikalaujant panaikinti slapta aktą ir atstatyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių Nepriklausomybę. Būkime solidarūs su broliais ir sesėmis Lietuvoje.

Plakatų turime apie 18, bet kas gali prašom atsinešti savo, ypatingai su šūkiomis „Abolish Ribbentrop-Molotovo pact and reinstate independence to Lithuania“ arba „...to Baltic states“, „Ruski go home“, „Abolish Soviet empire the enemy of free people“, „End Baltic occupation“ ir t.t.

Dėl demonstracijos Canberroje praneš Apylinkės Valdyba.

Vakariene parlamentarams ir kvieštiems spaudos, televizijos ir radijo darbuotojams įvyks rugpjūčio 18d. Čia bus mėginama juos įjungti į mums reikalingą pagalbą šiame reikale.

Baltų Taryba tikisi masinio parėmimo mūsų rengiamoje demonstracijoje ir iš anksto visiems dalyvausiantiems dėkojame.

Alg. Žilinskas
Baltų Tarybos Viktorijoje
Vice-pirm.

18-os metų vilnietė Liucija Gruzdytė, kovo 8 d. išrinkta "Miss Lietuva - 89". Tai pirmieji tokie rinkimai ok. Lietuvoje.

LIETUVOS SVEČIO NUOMONĖ APIE MELBOURNO LIETUVIŲ BIBLIOTEKĄ

Iškarpos iš "Mokslas ir gyvenimas" žurnale 6-89 tilpusio Gedimino Ilgūno straipsnio "Australija ir lietuviai":

1. Melbourne lietuvių namų biblioteka, kurios knygos įtrauktos į Australijos nacionalinės bibliotekos Kanberroje fondus

Sios bibliotekos kataloguose užkoduoti ir Melbourne lietuvių bibliotekos knygy fondai.

gausi ir puikiai mokslinė metodika sutvarkyta lietuviška biblioteka, turinti daugiau kaip 10 tūkst. knygų. Vien tik K. Donelaičio knygų vertimų čia yra aštuoniolika kalbų. Bibliotekoje saugoma puikiai įrūšiuota visa lietuvių išeivijoje leidžiama periodika.

/jms/

Demonstracija prieš Ribbentropo-Molotovo pakta

Ok. Lietuvos broliai laukia, kad išeivija Vakarų pasaulyje padėtų judinti Pabaltijo nepriklausomybės klausimą. Rugpjūčio 28d. sukanka lygiai 50 metų, kai Ribbentropas nuskrėdęs antrą kartą į Maskvą atidavė ir Lietuvą Sovietų Sąjungai.

To pakto, privedusio prie Pabaltijo valstijų sovietinės okupacijos, tyrinėjir vsta šiuo metu. Į tyrimų ko...ina 10 pabaltiečių iš jų 4 lietuviai. Kremlius darys ką tik gali, kad būtų sutrukdytas tiesos suradimas. Už tat, išeivijai reikia aktyviai prisidėti prie to sąmokslingo pakto iškelimo demokratiniame pasaulyje. Dėl to šiais metais ruošiamos demonstracijos visuose miestuose, kur yra didesnės pabaltiečių kolonijos ir viena svarbiausia pačioj Canberroj. Šį kartą, kas tik gali,

privalo savo dalyvavimu padėti pavergtai Tėvynei.

Autobusas nuo Melbourne Lietuvių namų išvažiuoja rugpjūčio 27d. 9 val. vakare. Nuo Canberros Lietuvių namų demonstrantai išvažiuoja į pakta pasirašiusių šalių ambasadas 10 val. ryto, o 1 val. visi renkasi prie naujojo parlamento. Kalbą sakys Hon. Neil Brown. Pailsėjus ir pasisvečiaus, auobusas išvažiuoja atgal į Melbourną 10 val. naktį ir grįžta anksti rytą į Melbourne Lietuvių namus.

Apylinkės valdyba ir Saulių organizacija prisideda prie kelionės išlaidų padengimo. Dalyviams teks mokėti tik \$25 į Canberrą ir atgal. Ypač kviečiame jaunimą dalyvauti šitam akte su tautiniais rūbais.

Prašome visus Canberros lietuvius prisidėti prie

demonstracijos. Pirmą valandą yra pietų pertrauka. Net ir kurie dirba, galėtų ateiti bent prie parlamento. Demonstracija daroma pirmadienį, nes tada veikia ambasados ir parlamentas. Vietas autobuse užsisakyti Apylinkės Valdyboj, telefonas 857 5854.

Sita pabaltiečių demonstracija yra suorganizuota jau prieš mėnesį. Staiga lenkai pradėjo ruošti savo demonstraciją dieną anksčiau, t.y. 27 rugpjūčio. Lenkai, reikalaudami Ribbentropo-Molotovo pakto panaikinimo, siekia buvusių Lenkijos žemių, kaip ukrainiečių Lvovo ir lietuvių Vilniaus. Iš to mūsų žmonės gali susidaryti atitinkamą nuomonę apie šitos demonstracijos naudingumą.

Melbourno Apylinkės Valdyba

Sporto šventė Hobarte

Dėmesiol Atitaisyti telefono numeriai

Šių metų gale sporto šventė įvyks Tasmanijoje - Hobarte. Ją ruošia Hobarto sporto klubas „Perkūnas“. Nors Tasmanijoje lietuvių yra gana mažai, tačiau jie pasižymi savo organizacijų aktyvumu ir puikiai suruošia tokias šventes ir vaišingai priima svečius bei sportininkus iš užjūrių, o jų suvažiuoja iš visur. Tie kurie dalyvavo Hobarte periteoje sporto šventėje 1983 metais, visi sugrįžo labai maloniais ir

įspūdingais prisiminimais.

Jau atėjo laikas vėl organizuoti skrydį į gražiąją Tasmaniją - į sporto šventę; todėl Melbourne sporto klubas „Varpas“ nori kuo greičiau sužinot skaičių tų kurie nori skristi kartu su Varpiečiais į Hobartą. Norintieji dalyvauti prašom pranešti „Varpo“ klubo pirmininkui p. Mickui, telefonų: darbo Nr. 640 8558 arba namų Nr. 458 1480. Užsakymai bus priimami iki š.m. rugpjūčio 31-mos dienos. Dalyviai turės

susimokėti \$50 depozitą, kad užtikrintų sau vietą lėktuve.

Laukiame svečių iš visur ir tikimės, kad vėl sėkmingai praleisim sporto šventę ir parsivešim nemažai trofėjų.

„Varpo“ klubo valdyba

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvird.,

5 - 10 val.

ANTRADIENIAIS KLUBAS Uždarytas

Penktadieniais

5 - 11.30 val.

Šeštadieniais

2 - 12.30 val.

Sekmadieniais

12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad

nuo 6 val.

Sekmadieniais

nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8.00 val.

SVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Kaina \$4. Kviečiame visus.

Seimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose?

Kodėl nepasiteirauti?

Skambinkite 708 1414.

Rugpjūtis - Katalikiškos spaudos mėnuol

Šį mėnesį australų katalikų spaudos vėjus prenumeratų ir aukų. Katalikiška spauda visur turi gyvuoti, taip pat ir lietuvių tarpe. Šįmet „Teviskės Aidų“ katalikiškos spaudos mėnesio proga yra skelbiamas prenumeratų apsimokėjimų vėjus. Dar trečdalis mūsų skaitytojų neapsimokėjo už šiuos metus. Paskubėkime per šį mėnesį apsimokėti. Suraskime naujų prenumeratorių!

ALK Federacijos Valdyba

„TEVISKES AIDAI“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisijuskime prenumeratos mokėstį, įrašykime „Teviskės Aidus“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!